

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2257/2022
14.04.2022. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић, др Илије Зиндовића, Бранка Станића и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у правној ствари тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Благоје Стефановић, адвокат из ..., против туженог Оператера дистрибутивног система „ЕПС дистрибуција“ ДОО Београд, Регионални центар „Југоисток“ Огранак Алексинац, кога заступа Иван Стојановић, адвокат из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против решења Вишег суда у Нишу Гж 2583/21 од 06.10.2021. године, у седници одржаној дана 14.04.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиље изјављеној против решења Вишег суда у Нишу Гж 2583/21 од 06.10.2021. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ решење Вишег суда у Нишу Гж 2583/21 од 06.10.2021. године и решење Основног суда у Алексинцу П 756/2020 од 13.01.2021. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Решењем Основног суда у Алексинцу П 756/2020 од 13.01.2021. године, ставом првим изреке, одбачена је тужба тужиље у делу којим је тражила да се утврди да је тужени неосновано искључио бројило бр. ..., корисника ББ из ..., ул. ... бр. ..., које се води под ЕД број ... на тај начин што је истог искључио са дистрибутивног система електричне енергије дана 16.06.2016. године, као недозвољена. Ставом другим изреке, Основни суд у Алексинцу се огласио апсолутно ненадлежним за поступање по тужби тужиље којом је тражено да се наложи туженом да у року од три дана изврши поновно прикључење на дистрибутивни систем електричне енергије на бројило електричне енергије за објект тужиоца у ..., на адреси ул. ... бр. .. и истом омогући редовну испоруку и коришћење електричне енергије, све под претњом принудног извршења, те се укидају спроведене радње у поступку и тужба у овом делу одбацује. Ставом трећим изреке, одбачен је предлог тужиље за одређивање привремене мере поднет дана 25.11.2020. године којим је тражено да се одреди привремена мера и наложи туженом да одмах прикључи објект тужиоца у улици ... број .. у ... на бројило бр. ..., ЕД бр. ... на ризик и терет тужиоца под претњом принудног извршења новчаног кажњавања као неуредан. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Решењем Вишег суда у Нишу Гж 2583/21 од 06.10.2021. године, одбијена је жалба тужиле и потврђено решење Основног суда у Алексинцу П 756/2020 од 13.01.2021. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и предложила да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Према члану 420. став 6. ЗПП прописано је да у поступку поводом ревизије против решења сходно се примењују одредбе овог закона о ревизији против пресуде.

По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају је потребно уједначавање судске праксе у погледу примене Закона о енергетици („Службени гласник РС“ бр. 145/2014... 40/2021) пошто побијана одлука одступа од става у погледу примене одредби тог закона.

Из изложених разлога Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 404. став 2. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужиле ББ из ... био је власник објекта у улици ... број .. у На том објекту налази се бројило које региструје утрошак електричне енергије регистрован под бројем ... а корисник под бројем ЕД Радници туженог су дана 16.06.2016. године бројило тужиоца искључили са ЕД мреже при чему је у записницима број ... и број ... констатовано да је искључење извршено на стубу због неовлашћене потрошње. На записницима се не наводи на основу ког закона је извршено искључење. Правни претходник тужиле није добио обавештење о искључењу нити је присуствовао искључењу као корисник. Приликом искључења радници туженог су утврдили да постоји недостатак једне пломбе (укупно треба да их има 3). Бројило је раније редовно читавано, испостављани су рачуни и исти су уредно плаћани. Бројило на објекту је постављено 1988. године и од тада се налази на истом месту и није било никаквих

примедби у вези са њим. Објекат је издаван у закуп. Закупци су били од 2010. године ВВ, затим ГГ и након тога ДД. У току поступка ББ - тужилац је преминуо, а поступак је наставио његов правни следбеник овде тужила АА из Тужила сматра да су радници туженог неосновано искључили предметно бројило и да због тога не може да се користи пословни простор који је везан на то бројило што све њој узрокује настанак штете. Пуномоћник туженог је оспорио основаност тужбеног захтева истичући да су радници туженог приликом искључења на бројилу констатовали оштећење једног жига. Осим тога Дирекција за мере драгоцене метале утврдила је неисправност жига, те да су радници туженог правилно поступили и у складу са чланом 204. Закона о енергетици која обавезује оператера да у случају оштећења државних пломби искључи потрошача. Тужила је унука правног претходника ББ и његов наследник и након расправљања његове заоставштине иста је наследила објекат на коме се налази спорно електрично бројило.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је нашао да је тужба за део тужбеног захтева тужиле којим је тражила да се утврди да је тужени неосновано искључио електрично бројило са дистрибутивног система електричне енергије, недозвољена из разлога што не испуњава услове прописане чланом 194. ЗПП. Тим прописом је предвиђено када се може поднети тужба за утврђење тј. у ситуацији ако тужилац има правни интерес да утврди постојање односно непостојање неког спорног права или правног односа пре доспелости захтева за чинидбу из истог односа или истинитост односно неистинитост неке исправе, али ако тужилац има неки други правни интерес. У ставу 3. назначеног члана прописано је да се тужба за утврђење може поднети ради утврђења постојања, односно непостојања чињенице, ако је то предвиђено законом или другим прописом. Нижестепени судови закључују да искључење електричног бројила, се не може подвести ни под једну могућност за подношење тужбе за утврђење. Ово и због разлога што је чланом 205. Закона о енергетици прописано да лице чији је објекат искључен са система напајања електричном енергијом има право да поднесе приговор што правни претходник тужиле није учинио већ је поднео тужбу. Стога је тужба тужиле у том делу недопуштена. У погледу дела тужбеног захтева да се наложи туженом поновно прикључење на дистрибутивни систем електричне енергије на бројило за објекат тужиле, нижестепени судови налазе да је у конкретном случају у питању управна ствар. Како тужила тражи прикључење објекта а не наставак испоруке електричне енергије, то се у овом случају имају применити одредбе члана 140. ст. 1. и 2. и члана 142. став 1. Закона о енергетици. Ово посебно и због тога што је чланом 142. став 1. цитираног закона прописано да се одобрење за прикључење објекта издаје решење у управном поступку на захтев правног или физичког лица чији се објекат прикључује. Сходно одлуци под ст. 1. и 2, одбачен је и предлог за одређивање привремене мере.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су погрешно применили материјално право а због чега је чињенично стање непотпуно утврђено. Наиме, нижестепени судови полазе од погрешног тумачења одредби члана 141. став 2. и члана 142. став 1. Закона о енергетици, а погрешно је протумачена и одредба члана 194. Закона о парничном поступку.

Наиме, ова фактичка ситуација не може се подвести под одредбу члана 140. ст. 1. и 2. Закона о енергетици јер се овде ради о случају када је објекат на коме је искључено електрично бројило са даљег система напајања електричном енергијом већ раније било, у складу са законом, легално прикључено на дистрибутивни систем. Одредба члана 142. став 1. Закона о енергетици односи се на случајеве када се објекат први пут прикључује односно када је потребно испитати да ли су испуњени сви услови за прикључење објекта у складу са Законом о енергетици. Објекат тужиље је био легално прикључен на дистрибутивну мрежу преко одговарајућег електричног бројила. Дошло је до искључења тог објекта са напонске мреже па је у току поступка било неопходно утврдити да ли је то искључење било правилно и у складу са законом или не. Из става 2. захтева тужиље, произилази и неопходност утврђења да ли је објекат тужиље нелегално искључен са дистрибутивне мреже система електричне енергије.

У поновном поступку, првостепени суд ће имати у виду примедбе Врховног касационог суда. Утврдиће да ли су радници туженог поступили у складу са законом а за искључење електричног бројила са дистрибутивног система електричне енергије (дана 16.06.2016. године), да ли је такво искључење изазвано кривицом правног претходника тужиље и да ли је од стране радника туженог испоштована процедура искључења, уз утврђење да је постојао законски основ за искључење бројила са дистрибутивног система. Након оцене свих изведених доказа донеће закониту одлуку.

На основу члана 416. става 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке решења.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић